

OBVODNÝ BANSKÝ ÚRAD
V KOŠICIACH

SPRÁVA

O ČINNOSTI
OBVODNÉHO BANSKÉHO ÚRADU

ZA ROK 2011

Košice, marec 2012

P R E D H O V O R

Správa o činnosti Obvodného banského úradu v Košiciach za rok 2011 uvádza základné údaje a informácie o stave vo využívaní ložísk vyhradených a nevyhradených nerastov, likvidácii a zabezpečovaní starých banských diel, banských diel a lomov, úprave a zušľachtňovaní nerastov, osobitných zásahov do zemskej kôry a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk v určených dobývacích priestoroch a chránených ložiskových územiach a údaje zistené pri výkone hlavného dozoru pri banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom ako aj pri výrobe a používaní výbušnín na trhacie práce a pyrotechnických výrobkov a pri výkone inžiniersko - geologického prieskumu, razenia podzemných priestorov a pivníc, prác na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, strojnóm vŕtaní na rôzne účely a pri používaní vybraných banských zariadení a vyhradených technických zariadení pri vyššie uvedených činnostiach.

Správa je zostavená z textovej a tabuľkovej časti tak, aby bola prehľadná a súčasne porovnateľná s predchádzajúcimi rokmi. Je určená pre tých, ktorí prichádzajú do styku s ochranou a využívaním nerastného bohatstva, ďalšou banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom, výrobou a používaním výbušnín na trhacie práce a pyrotechnických výrobkov a so zariadeniami používanými v súvislosti s vymenovanými činnosťami.

Zdar Boh!

JUDr. Ing. Ivan Krajník
predseda úradu

Košice, marec 2012

Obvodný banský úrad Košice

1 KOMENTÁR K ČINNOSTI

1.1 Dozorná činnosť

Prehľad dozorovaných organizácií a prevádzok

a) pri ťažbe, likvidácii a zabezpečovaní lomov, úprave a zušľachtňovaní a pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk

b) ostatné dozorované právnické a fyzické osoby

Obvodný banský úrad v Košiciach v roku 2011 vykonával dozor v 133 organizáciách, z toho v 82 organizáciách pri ťažbe výhradných ložísk a ložísk nevyhradených nerastov, likvidácii a zabezpečovaní starých banských diel, banských diel a lomov, úprave a zušľachtňovaní nerastov, osobitných zásahov do zemskej kôry a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk v určených dobývacích priestoroch a chránených ložiskových územiach a v ostatných 51 právnických a fyzických osobách vykonávajúcich ložiskový geologický prieskum, prieskum podzemných termálnych vôd, inžiniersko - geologický prieskum, razenie podzemných priestorov a pivníc, práce na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, strojové vŕtanie na rôzne účely, trhacie práce mimo banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (najmä deštrukcie), výrobu výbušnín, ohňostrojné práce, predaj a skladovanie pyrotechnických výrobkov.

Podľa druhu nerastu vykonával úrad dozor nasledovne:

a) pri ťažbe výhradných ložísk a ložísk nevyhradených nerastov, likvidácii a zabezpečovaní starých banských diel, banských diel a lomov, úprave a zušľachtňovaní nerastov, osobitných zásahov do zemskej kôry a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk v určených dobývacích priestoroch a chránených ložiskových územiach v 82 organizáciách:

- uhlia v jednej organizácii (pri zabezpečovaní ochrany výhradného ložiska lignitu a antracitu),
- ropy a zemného plynu v dvoch organizáciách (pri ťažbe, zabezpečovaní a likvidácii sond a vrtoŕ, zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk, úprave a zušľachtňovaní prírodných uhľovodíkov a sprievodných nerastov, podzemných opravách sond, osobitných zásahov do zemskej kôry, utrácení ložiskovej vody a zabezpečovaní odkaliska),
- rúd a magnezitu v šiestich organizáciách (v dvoch pri zabezpečovaní banských diel a lomu na výhradnom ložisku magnezitu a ochrany jeho hĺbkového pokračovania, troch

pri zabezpečovaní ochrany výhradného ložiska Hg, Fe, U-Mo a polymetalických rúd a jednej pri úprave a zušľachťovaní dovezených prachových úletov vznikajúcich pri úprave a zušľachťovaní magnezitu v Jelšave),

- soli
v troch organizáciách (v jednej pri ťažbe a zabezpečovaní ochrany výhradného ložiska, a v dvoch pri zabezpečovaní vrtovej ochrany výhradného ložiska bez ťažby),
- stavebného kameňa
v dvadsiatich siedmich (v osemnástich pri ťažbe, vrátane likvidácie a zabezpečovania lomov, prieskumu v dobývacom priestore a ochrany výhradných ložísk, v jednej pri zabezpečovaní ochrany výhradného ložiska a v ôsmich bez ťažby),
- štrkopieskov a pieskov
v trinástich (v dvanástich pri ťažbe, a v jednej bez ťažby),
- tehliarskych surovín
v ôsmich (v jednej pri ťažbe, v štyroch pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk a v troch bez ťažby),
- vápencov
v deviatich (v piatich pri ťažbe a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk, v jednej bez ťažby a v troch pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk),
- ostatných nerastov
v trinástich (v piatich pri ťažbe a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk, v siedmich pri zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk, a v jednej bez ťažby).

Spolu na 137 lokalitách v 82 organizáciách.

b) ostatné dozorované právnické a fyzické osoby: 51 Počet dozorovaných organizácií podľa okresov a druhu ťaženého nerastu:

Okres	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Košice I	0	0	1*	0	1*	0	0	0	0	2*
Košice II	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3*
Košice-okolie	0	0	1	0	6	4	0	5	4*	20*
Trebišov	0	0	0	0	3	3*	0	1	4	11*
Michalovce	1*	1*	0	1	2	2	1	2	1	11*
Prešov	0	0	0	1	8*	1	2	0	1	13*
Vranov n.Topľou	0	0	1	1	2	0	2	1	3*	10*
Humenné	0	0	0	0	1*	0	0	0	0	1*
Stropkov	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
Snina	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
Sabinov	0	1	0	0	0	2	1	0	0	4
Sobrance	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Spolu	1*	2*	6*	3	27*	13*	8	9	13*	82*

Poznámka:

1 - uhlie, 2 - ropa a zemný plyn, 3 - rudy a magnezit, 4 - soľ, 5 - stavebný kameň, 6 - štrkopiesky a piesky, 7 - tehliarske suroviny, 8 - vápence, 9 - ostatné nerasty, 10 - spolu.

Vysvetlivky * :

- Uhlie – ChLÚ „Hnojné“ a „Veľká Trňa“ – zabezpečovanie ochrany organizáciou Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava (ďalej len „ŠGÚDŠ“) v okresoch Michalovce, Sobrance a Trebišov
- Ropa a zemný plyn – organizácia NAFTA, a.s. vykonávala ťažbu v okrese Michalovce (v DP „Pozdišovce I“, „Pavlovce nad Uhom“, „Pavlovce nad Uhom I“ a v DP „Bánovce nad Ondavou“), v okrese Trebišov vykonávala ťažbu v DP „Trebišov“ a v DP „Kapušíanske Kľačany“ zabezpečovanie a likvidáciu sond a vrtov), ďalej organizácia NAFTA, a.s. zabezpečovala aj ochranu výhradných ložísk v okresoch Michalovce, Vranov nad Topľou (v ChLÚ „Rakovce nad Ondavou“ a „Bačkov“), v okrese Sabinov zabezpečuje ochranu výhradného ložiska ŠGÚDŠ Bratislava
- Rudy a magnezit – zabezpečovanie banských diel a lomu na výhradnom ložisku magnezitu v DP „Košice“ organizáciou MAGNIMEX a.s. Bratislava do 19.12.2011 a od 20.12.2011 organizáciou MEOPTIS s.r.o. Bratislava, v okrese Košice II zabezpečovala ochranu výhradných ložísk magnezitu organizácia ŠGÚDŠ Bratislava a U - Mo rúd organizácia Ludovika Energy, s.r.o.
- Stavebný kameň – organizácia EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o. vykonávala ťažbu okrem okresu Košice I (v DP „Košice IV“ aj v okresoch Prešov (v DP „Sedlice“), Vranov nad Topľou (v DP „Juskova Voľa“) a Trebišov (v DP „Brehov“), VSK MINERAL s.r.o. Košice vykonávala ťažbu okrem okresu Prešov

- (v DP „Záhradné“, „Sedlice I“ a „Hubošovce“) aj v okresoch Vranov nad Topľou (v DP „Vehec“), Humenné (v DP „Brekov“) a Košice - okolie (v DP „Slanec“ a LNN „Dargov-Barvínkov) organizácia IS LOM, s.r.o. Maglovec vykonávala ťažbu okrem okresu Prešov (v DP „Vyšná Šebastová“) aj v okrese Trebišov na LNN Brehov, organizácia Vojenské lesy a majetky, š.p. Pliešovce okrem okresu Humenné na LNN Malina ťažila (aj na v LNN Jovsa v okrese Michalovce)
- Štrkopiesky a piesky – organizácia ŠTRKOPIESKY, Ing. Miroslav Kostovčík CSc. Trnava pri Laborci vykonávala ťažbu okrem okresu Trebišov v LNN Biel aj v okrese Michalovce na LNN Strážske.
  - Ostatné nerasty – organizácia LB MINERALS, a.s. vykonávala ťažbu okrem okresu Trebišov v DP „Brezina“ a DP „Michaľany“ aj v okresoch Košice I v DP „Ťahanovce“ a Košice – okolie v DP „Rudník“, a v okrese Michalovce v DP „Trnava pri Laborci“, organizácia ŠGÚDŠ vykonávala zabezpečovanie ochrany výhradných ložísk okrem okresu Košice – okolie v ChLÚ „Paňovce“ a „Zlatá Idka“ aj v okresoch Prešov (v ChLÚ „Fintice“ a „Kapušany“), Michalovce (v ChLÚ „Michalovce I“) a Trebišov (v ChLÚ „Malá Bara“, „Stanča“, „Nižný Žipov“ a „Vojka“) organizácia ZEOCEM a.s. Bystré okrem okresu Vranov nad Topľou, kde vykonávala ťažbu v DP „Nižný Hrabovec“ vykonávala aj zabezpečovanie ochrany výhradného ložiska v okrese Michalovce (v DP „Pusté Čemerné“) do 11.9.2011, od 12.9.2011 Zeo Ziwa s.r.o., organizácia MASEVA spol. s r.o. Košice okrem okresu Košice – okolie kde vykonávala zabezpečovanie ochrany výhradných ložísk v ChLÚ „Nováčany“, ChLÚ „Nováčany I“, ChLÚ „Nováčany II“ a ChLÚ „Rudník III“ vykonávala aj zabezpečovanie ochrany výhradného ložiska v okrese Prešov (ChLÚ „Gregorovce“).

1.2 Inšpekčná činnosť

V roku 2011 úrad pri vykonávaní hlavného dozoru podľa banského zákona a zákona SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov vykonal celkom 283 inšpekcií, čo je v porovnaní s rokom 2010 o 3 viac. Najviac inšpekcií bolo vykonaných pri ťažbe a úprave stavebného kameňa a vápenca so zameraním na kontrolu dodržiavania bezpečnostných predpisov.

Prehľad inšpekcií podľa druhu nerastu je uvedený v prílohe č. 26.

1.3 Sankcie

V súlade so zákonom SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov úrad pri výkone dozoru uložil v r. 2011 pokuty v celkovej sume 9 465,- EUR, z toho:

- organizácií TRIO TATRA s.r.o. v sume 1 000,- EUR za vykonávanie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu (andezitov) bez platného povolenia úradu. Pri inšpekčnej prehliadke vykonanej inšpektormi úradu v lome Ďurkov bolo zistené, že v ňom boli odstavené pojazdné mechanizmy a zariadenia organizácie TRIO TATRA s.r.o. a že v ňom boli vykonané skrývkové práce, dobývanie a následná úprava vydobytého nerastu.

- zodpovednému vedúcemu zamestnancovi organizácie KSR – Kameňolomy SR, s.r.o., Ing. Igorovi Kickovi, pokutu vo výške 330,- EUR na základe inšpekčnej prehliadky vykonanej v lome Ruskov. Najzávažnejším nedostatkom bolo, že pri in-

tenzívnej činnosti v lome Ruskov sa na prevádzke nenachádzal technický dozor a v zmene nebola vykonaná ani prehliadka pracovísk podľa § 7 ods. 1 písm. a) vyhlášky SBÚ č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom na povrchu.

- organizácii MAGNIMEX s.r.o., so sídlom v Bratislave pokutu vo výške 3.300,- EUR, na základe inšpekčnej prehliadky vykonanej na bani Bankov. Úrad zistil, že používané ťažné zariadenie Jamy Východ nezodpovedá v plnom rozsahu predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky. Jedná sa o závadné skutočnosti, ktoré na predmetnom technickom zariadení boli zistené aj komisiou odborníkov pri predpísanej trojročnej revízii ťažného zariadenia a zapísané v „Zápise z trojročnej revízie“ z 10.10.2010. Organizácia preto na základe upozornenia úradu predložila 10.12.2010 na úrad „Príkaz konateľa spoločnosti“ z 9.12.2010 na odstránenie závad a nedostatkov z trojročnej revízie. Pri ďalších súvisiacich prehliadkach vykonaných na bani Bankov v januári a v auguste 2011 úrad zistil, že organizácia nezabezpečila odstránenie všetkých závad a nedostatkov na ťažnom zariadení Jamy Východ.

- organizácii VSK PRO-ZEO s.r.o. Košice pokutu vo výške 3.300,- EUR z dôvodu zistených porušení bankských a bezpečnostných predpisov v lomovej prevádzke Kučín. Pri inšpekčnej prehliadke v lome Kučín úrad zistil 15 porušení a vydal záväzný príkaz na odstránenie zistených závad a nedostatkov. Závažnosť porušenia predpisov spočíva v tom, že vykonané dobývanie v určitej časti výhradného ložiska zeolitov bolo v rozpore s overeným plánom otvárkou, prípravy, dobývanie sa vykonalo bez povolenia úradu a v priestoroch samotného lomu, ako aj na úpravárenskom zariadení boli zistené viaceré závadné skutočnosti a nedostatky súvisiace s prevádzkou na vyhradenom technickom zariadení.

- organizácii UND - ŠTRKOPIESKY s.r.o. Košice pokutu vo výške 1.500,- EUR na základe prehliadky územia určeného na ťažbu, v ktorom táto organizácia prostredníctvom dodávateľskej organizácie SKANSKA SK a.s. vykonávala dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov. Pri predmetnej prehliadke úrad zistil, že organizácia nezabezpečila ohlásenie činnosti vykonávanej bankským spôsobom, nebol vykonaný záznam z prehliadky pracoviska, na pracovisku nebol určený predák a prevádzková dokumentácia nebola k dispozícii. Vyššie uvedené zistené závady a nedostatky boli prerokované s konateľom organizácie a následne aj na úrade so zodpovedným vedúcim zamestnancom organizácie a projektovým manažérom dodávateľskej organizácie SKANSKA SK a.s.

- pokuty v blokovom konaní 4 zamestnancom v celkovej sume 35 ,- EUR.

Uložené pokuty sú uvedené v prílohe č.27.

1.4 Vyšetrowanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

V roku 2011 úrad podľa vyhlášky SBÚ č. 387/1990 Zb. nevyšetroval žiadne havárie ani závažné pracovné úrazy.

1.5 Niektoré aktuálne riešené problémy

Úrad v priebehu roku 2011 ďalej riešil strety medzi predchádzajúcim držiteľom dobývacieho priestoru „Červenica“ (ďalej len DP „Červenica“) – drahý opál, organizáciou Opálové bane Dubník a.s. so sídlom v Červenci a novým držiteľom DP „Červenica“ – organizáciou Opálové bane Libanka s.r.o. so sídlom v Prešove spočívajúce v tom, že pôvodný držiteľ DP „Červenica“ organizácia Opálové bane Dubník, a.s. podal návrh na opätovné určenie tohto dobývacieho priestoru ešte v roku 2009. Na základe tohto návrhu organizácie určenie už určeného dobývacieho priestoru, úrad zastavil konanie. Toto rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom konaní Hlavným banským úradom v Banskej Štiavnici. Organizácia Opálové bane Dubník a.s. podala žalobu na súd (Krajský súd v Prešove rozhodnutie úradu o zastavení konania vo veci určenia tohto dobývacieho priestoru ako aj rozhodnutie Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici zrušil). Proti rozsudku tohto súdu bolo podané odvolanie. Najvyšší súd SR zrušil obidve rozhodnutia a vrátil vec na nové prejednanie a vydanie meritórneho rozhodnutia. V roku 2010 Obvodný banský úrad v Košiciach v tomto v tomto novom prejednaní vyzval organizáciu Opálové bane Dubník a.s. na doplnenie podania. Táto organizácia niektoré nedostatky podľa výzvy neodstránila. Na základe tejto skutočnosti (neodstránenia všetkých nedostatkov) Obvodný banský úrad v Košiciach opätovne zastavil konanie. Proti tomuto rozhodnutiu o zastavení konania bolo organizáciou Opálové bane Dubník, a.s. podané ďalšie odvolanie. Aj toto rozhodnutie úradu bolo v odvolacom konaní potvrdené Hlavným banským úradom v Banskej Štiavnici. Opätovne zo strany organizácie Opálové bane Dubník a.s. bola podaná žaloba na súd.

Na úrad bola podaná žiadosť o povolenie zabezpečenia a likvidácie starých banských diel na lokalite Libanka organizáciou Rudné bane, š.p. Banská Bystrica. Konanie bolo ukončené vydaním meritórneho rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie terajším držiteľom dobývacieho priestoru „Červenica“ – organizáciou Opálové bane Libanka s.r.o., ktoré bolo predložené odvolaciemu orgánu – HBÚ v Banskej Štiavnici. V priebehu roka 2011 bola podaná aj žiadosť o povolenie otvárk, prípravy a dobývania drahých opálov na odvale Viliam. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie organizácia Opálové bane Dubník a.s. a Jozef Jančok SAVARNA. Tiež boli predložené odvolaciemu orgánu.

Po vyhlásení konkurzu na organizáciu SOLIVARY akciová spoločnosť Prešov ešte v júni 2009 bolo potrebné riešiť aj ďalšie zaistenie bezpečnosti na lúhovacom poli v dobývacom priestore „Prešov I - Solivary“, kde prebiehala ťažba soli. Úrad rozhodnutím nariadil potrebné opatrenia. Následne táto organizácia podala žiadosť o zabezpečenie tohto lúhovacieho poľa. Zabezpečenie podľa povolenia a overeného plánu bolo ukončené v novembri 2010. Dobývanie soli sa v roku 2010 a 2011 už nevykonávalo. V priebehu roka 2011 v lúhovacom poli došlo ku poškodeniu a krádeži uzáverov na sondách. Úrad túto skutočnosť niekoľkokrát preveroval a nariadil ďalšie opatrenia aj za spolusúčinnosti Obvodného oddelenia PZ v Prešove. Polícia tieto činy zaklasifikovala ako priestupky a postúpila Obvodnému úradu životného prostredia. V súčasnosti nariadené opatrenia realizuje organizácia EKOFARMA, s.r.o. ako nový majiteľ vrtov a zariadení v lúhovacom poli.

1.6 Overovanie odbornej spôsobilosti

Podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z.z. úrad v roku 2011 vydal 29 osvedčení zamestnancom organizácií, ktorí sa úspešne podrobili skúškam podľa cit. predpisu.

Na základe žiadostí organizácií a po preverení plnenia podmienok úrad vydal žiadateľom celkom 3 oprávnenia pre projektovanie, montáž a opravy na vyhradených technických zariadeniach.

Boli vykonané aj skúšky zamestnancov organizácií podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 26/1979 Zb. pre odbornú spôsobilosť zamestnancov na montáž plynových zariadení.

Osvedčenia s odbornosťou revízny technik vyhradených technických zariadení tlakových, zdvíhacích a plynových v roku 2011 úradom vydané neboli.

1.7 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Pri výkone hlavného dozoru úrad spolupracoval s týmito orgánmi štátnej správy a inštitúciami (s):

- Ministerstvom životného prostredia SR (najmä v oblasti ložiskového geologického prieskumu a posudzovania vplyvov na životné prostredie),
- Ministerstvom vnútra SR (príslušnými okresnými riaditeľstvami PZ a obvodnými oddeleniami PZ – najmä v oblasti zistených priestupkov),
- so Štátnou pokladnicou (najmä v oblasti ekonomicko – prevádzkového riadenia úradu),
- Krajským úradom životného prostredia Košice a Prešov, príslušnými obvodnými úradmi životného prostredia, Slovenskou agentúrou životného prostredia Banská Bystrica a Štátnou ochranou prírody Prešov (najmä v oblasti zabezpečovania ochrany prírody a posudzovania vplyvov na životné prostredie),
- príslušnými obvodnými úradmi (v oblasti priestupkových konaní a riešenia stretov záujmov),
- príslušnými obcami (najmä v oblasti podávania záväzných stanovísk pri určovaní dobývacích priestorov a chránených ložiskových území a pri zriaďovaní stavieb a zariadení nesúvisiacich s dobývaním v jednotlivých chránených ložiskových územiach a dobývacích priestoroch),
- Inšpektorátmi práce Košice a Prešov (najmä pri možnosti prekrývania dozoru v niektorých organizáciách),
- Krajskou prokuratúrou Košice a Prešov a príslušnými okresnými prokuratúrami (najmä pri odstraňovaní nezákonnosti postupu a vydaných rozhodnutí)
- Technickou univerzitou - fakultou BERG Košice (najmä pri riešení rôznych technických problémov, ďalšieho smerovania baníctva a pri výučbe študentov na baníckych odboroch), tiež so Strojníckou fakultou Košice,
- Ústavom Geotechniky SAV Košice (najmä pri riešení technických problémov),
- Slovenským technickým múzeom Košice (najmä pri ochrane banských technických pamiatok),

- Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu a so zástupcami zamestnancov (najmä v oblasti bezpečnosti a pracovných podmienok zamestnancov),
- Slovenskou obchodnou inšpekciou, Inšpektorátom Košice (v oblasti predaja a skladovania pyrotechnických výrobkov),
- Magistrátom mesta Košice, príslušnými miestnymi a mestskými úradmi a obcami (najmä v oblasti územného plánovania),
- UPJŠ – Právnickou fakultou Košice (pri riešení rôznych právnych problémov),
- Slovenskou baníckou spoločnosťou,
- Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce,
- Slovenskou banskou komorou,
- Slovenským združením výrobcov kameniva,
- a Vyšším územným celkom Košice a Prešov (najmä v oblasti územného plánovania).

1.8 Medzinárodná spolupráca

Nadalej sa úspešne rozvíjajú vzťahy najmä so štátnou banskou správou Maďarskej republiky, konkrétne s Banským kapitanátom v Miškolci. V roku 2011 boli uskutočnené odborné konzultácie v rámci účasti na seminári uskutočnenom v októbri v Lilafuredi.

1.9 Prednášková činnosť

Základná organizácia Slovenskej baníckej spoločnosti pri tunajšom úrade usporiadala tradičný odborný seminár s názvom „Banské predpisy a ich aplikácia v praxi“ s miestom uskutočnenia na jazere Vinné. Seminár opätovne mal mimoriadny úspech a od účastníkov bolo vyslovené, aby sa v organizovaní seminárov tohto druhu pokračovalo. Tento seminár bol zorganizovaný v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenskej baníckej spoločnosti pri Obvodnom banskom úrade v Spišskej Novej Vsi, Hlavným banským úradom v Banskej Štiavnici a Technickou univerzitou v Košiciach, fakultou BERG. Bol uskutočnený v mesiaci september. Prednášky boli podané aj pedagógmi UPJŠ v Košiciach, právnickej fakulty.

Predseda úradu a inšpektori úradu sa prezentovali na konferenciách usporiadaných Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce a Slovenským združením výrobcov kameniva.

V roku 2011 v rámci tradičnej spolupráce s Technickou univerzitou v Košiciach, fakultou BERG bolo vykonaných niekoľko odborných prednášok pre poslucháčov posledných ročníkov baníckych odborov, najmä z oblasti platných banských a bezpečnostných predpisov.

2 ORGANIZÁCIA A ČINNOSŤ ŠTÁTNEJ BANSKEJ SPRÁVY

2.1 Obvodný bankský úrad Košice

Sídlo: Košice, Timonova č. 23, PSČ 040 01, tel.: 055/6250355, 055/7296506, Fax: 055/7296505, mobil predsedu úradu 0915915788, e-mail: obuke@obuke.sk .

Personálne obsadenie v priebehu roku 2011 bolo nasledovné:

Ing. JUDr. Ivan Krajník – predseda úradu
Ing. Ondrej Behúň - vedúci II. oddelenia
Ing. Juraj Mihalík - obvodný bankský inšpektor, od 1.5.2011 vedúci I. oddelenia
Ing. Jana Korfantová - obvodný bankský inšpektor
Ing. Vladimír Lukačín - obvodný bankský inšpektor
Ing. Marek Forrai - obvodný bankský inšpektor
Ing. Vladimír Kost - obvodný bankský inšpektor
Ing. Štefan Tóth - obvodný bankský inšpektor (do 31.10.2011)
Ing. Agáta Řezaninová - obvodný bankský inšpektor (od 1.10.2011)
Katarína Krausová - samostatný referent
Darina Zákutná - referent
Jozef Seman - vodič
Katarína Horváthová – upratovačka

Vecná pôsobnosť Obvodného bankského úradu v Košiciach, tak ako aj ostatných obvodných bankských úradov je určená § 41 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Miestna pôsobnosť Obvodného bankského úradu v Košiciach, tak ako aj ostatných obvodných bankských úradov je určená vyhláškou MH SR č. 333/1996 Zb., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti obvodných bankských úradov.

2.2 Bansko-správna činnosť

2.2.1 Správne úkony

Tunajší úrad uskutočnil v roku 2011 celkom 3 929 správnych úkonov. Najväčší počet správnych úkonov (519) pripadal na úkony, ktoré súviseli so správou úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty a tiež úkony, ktoré súviseli s prevodmi týchto úhrad cez Štátnu pokladnicu jednak príslušným obciam ako aj Environmentálnemu fondu. S vydávaním vyjadrení, odborných stanovísk a prešetrovaním sťažností súviselo 189 správnych úkonov.

V roku 2011 bola poskytnutá poradenská činnosť v 40 prípadoch.

V roku 2011 bolo vykonaných aj 8 iných správnych úkonov.

Rozdelenie správnych úkonov v členení podľa druhu nerastu a iných správnych úkonov je uvedené v prílohách č. 24 – I/II, 24-II/II a 25 – I/II.

2.2.2 Riadne a mimoriadne opravné prostriedky a prvostupňové rozhodnutia na úseku výbušnín

Prezentácia činnosti OL – spracuje OL HBÚ

2.2.3 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie, správne poplatky

Obvodný banský úrad Košice vykonával podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov v spojení s nariadením vlády SR č. 50/2002 Z.z. v znení nariadenia vlády SR č. 618/2007 Z.z. o úhrade za dobývací priestor, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín správu týchto úhrad. Jednotlivé operácie pri správe boli zabezpečované cez Štátnu pokladnicu napojenú priamo na úrade.

Úhrada za dobývacie priestory (ďalej len „DP“)

V úradnom obvode tunajšieho úradu bolo k 31.12.2011 určených 71 dobývacích priestorov. Zaplatené a priznané úhrady za DP za rok 2011 predstavovali 132 776,00 € za 60 DP. V priebehu roku 2011 nebol určený nový DP, prebehlo výberové konanie na určenie nového DP „Pusté Čemerné I“ podľa § 24 ods.4 v spojení s § 24 ods. 8 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, konanie na jeho určenie v roku 2011 nebolo ukončené, DP „Pusté Čemerné“, a „Prešov I“ boli uverejnené v roku 2011 Obchodnom vestníku v oznámení o začatí výberových konaní na určenie týchto DP iným organizáciám podľa § 27 ods.12 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. DP „Pusté Čemerné“ bol vo výberovom konaní určený organizácii Zeo Ziwa s.r.o., výberové konanie na DP „Prešov I“ nebolo v roku 2011 ukončené. Obciam v roku 2011 bola prevedená suma 106 220,47 €.

V priebehu roku 2011 boli vykonané kontroly úhrad za DP v organizáciách IS – LOM s.r.o., Maglovec, LOMY, s.r.o., VSK MINERAL s.r.o., VSK PRO-ZEO s.r.o. a Leier Baustoffe SK s.r.o. V roku 2011 boli vymáhané a zaplatené penále za omeškanie úhrady za DP „Beša“ vo výške 309,37 €.

Úhrada za vydobyté nerasty

Prehľad úhrad za fiskálny rok 2011 za vydobyté nerasty je zrejmý z nasledujúcej tabuľky (v EUR):

Úhrada Obdobie	Úhrada priznaná	zaplatená
IV.Q 2010	134 778,09	134 778,09
I.Q. 2011	130 144,02	130 144,02
II.Q. 2011	165 896,77	165 896,68
III.Q.2011	133 738,95	133 738,95
Spolu:	564 557,83 €	564 557,74 €

V priebehu roku 2011 boli vykonané kontroly úhrad za vydobyté nerasty v organizáciách IS–LOM s.r.o., Maglovec, LOMY, s.r.o., VSK MINERAL s.r.o., VSK PRO-ZEO s.r.o. a Leier Baustoffe SK s.r.o. Nedostatky zistené hlavne v metodike výpočtu úhrad za vydobyté nerasty úrad riešil v priebehu roka 2011 v súčinnosti s organizáciami. Za oneskorené platby úhrad za vydobyté nerasty neboli v roku 2011 vymáhané penále.

V roku 2011 bola prevedená z účtu za vydobyté nerasty na účet Environmentálneho fondu čiastka vo výške 521 797,94 €.

2.2.4 Správne poplatky

Tunajší úrad v súlade so zákonom NR SR č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov vybral správne poplatky za úkony podliehajúce vyrubeniu týchto poplatkov v celkovej sume 3 075 € a to celkom za 194 úkonov. Oproti roku 2010 je to vo finančnom vyjadrení pokles správnych poplatkov o 42,38 %, v počte spoplatňovaných úkonov predstavuje pokles o 4,43%. Väčšina týchto poplatkov bola vyrubená za miestne zisťovanie, vydanie banského oprávnenia a vykonanie zmeny údajov v banskom registri, vykonanie skúšky a vydanie osvedčenia alebo oprávnenia o odbornej spôsobilosti podľa banských predpisov.

3 BANSKO-HOSPODÁRSKY VÝVOJ

Od roku 2000 na výhradnom ložisku magnezitu v dobývacom priestore „Košice“ nie je vykazovaná žiadna ťažba a výroba koncentrátu. Ťažba zemného plynu zaznamenala mierny vzostup v porovnaní s rokom 2010 o cca 2,77 %, ťažba gazolínu sa znížila v porovnaní s rokom 2010 o cca 38,1 %. V roku 2009 sa prestala ťažiť soľanka v dobývacom priestore „Prešov I - Solivary“, nakoľko sa organizácia dostala do konkurzného konania. V dobývacom priestore „Zbudza“ bolo v roku 2011 vyťažených iba 0,02 kt soľanky. V roku 2011 ťažba stavebného kameňa mierne stúpla a to približne o 7,7 % v porovnaní s rokom 2010. V ťažbe pieskov a štrkopieskov v roku 2011 došlo k výraznému nárastu oproti v roku 2010 a to o cca 65,56 % . Tehliarske hliny zaznamenali v roku 2011 výrazný nárast ťažby oproti roku 2010 o cca 70,2 % a to hlavne preto, že sa otvorila ťažba aj v dobývacom priestore „Drienov“. Ťažba vápencov, cementárskych surovín a vysokopercentných vápencov v roku 2011 bola na úrovni roku 2010. Pri ťažbe vápencov pre špeciálne účely v roku 2011 bol zaznamenaný výrazný nárast ťažby a to až o 143 % oproti roku 2010. Ťažba ostatných surovín v roku 2011 zaznamenala nárast v porovnaní s rokom 2010 o cca 32 %.

3.1 Uhlie

V obvode pôsobnosti úradu sa nevykonala žiadna ťažba ani prieskum ložísk uhlia.

3.2 Ropa a zemný plyn

Organizácia Nafta a.s. v roku 2011 vykonávala v obvode pôsobnosti úradu v súlade s bankským oprávnením ťažbu, úpravu a zušľachtovanie horľavého zemného plynu a gazolínu, osobitné zásahy do zemskej kôry, zriaďovanie, zabezpečovanie a likvidáciu bankských diel. Ťažobný ložiskový geologický prieskum divízie po predchádzajúcom zrealizovaní 3D seizmiky bol vyhodnotený pre jeho ďalšie pokračovanie v roku 2012.

Ťažba horľavého plynu a gazolínu bola realizovaná na ložiskách Trhovište-Pozdišovce v dobývacom priestore (ďalej len „DP“) „Pozdišovce I“, Stretava v DP „Pavlovce nad Uhom“, Senné v DP „Pavlovce nad Uhom I“, Bánovce nad Ondavou v DP „Bánovce nad Ondavou“ a Trebišov v DP „Trebišov“ a Ptrukša v DP „Kapušíanske Kľačany“. Počas ťažby sa na ložiskách priebežne sledovali a upresňovali zásoby uhlíkovdík, tlakové pomery ložísk, zloženie ložiskových médií a ich vlastnosti a technický stav sond a zariadení. Za účelom stanovenia optimálneho technologického režimu ťažby na odťažovaných ložiskách bola priebežne sledovaná ťažobná charakteristika jednotlivých sond.

Na ložisku Ptrukša bola ťažba realizovaná hlavne za účelom zistenia produktivity ťažených sond. Pri doťažení ložiskových objektov na ložiskách Senné a Stretava sa využívajú plunžerlifty, resp. „časovače“ (automatické intervalové otváranie a zatváranie sond). V letnom období bola dočasne prerušená ťažba z ložiska Trebišov z dôvodu poruchy na zariadení u odberateľa plynu a neskôr z dôvodu zisteného výskytu H_2S v ťaženom zemnom plyne.

Súčasná ťažobná možnosť napojených sond sú cca 150 tis. m^3 /deň. Ročná ťažba plynu v roku 2011 predstavovala 44,958 557 mil. m^3 .

Ťažba gazolínu prebiehala kontinuálne s ťažbou zemného plynu, zároveň bol získaný gazolín vydelený pri dlhodobých čerpacích skúškach na prieskumných vrtoch. Celková ťažba gazolínu v roku 2011 bola 1 987,958 t, čo predstavuje priemernú vyťažiteľnosť 44,21 g/ m^3 .

Osobitné zásahy do zemskej kôry organizácia vykonávala v DP „Pozdišovce I“, „Trebišov“ a „Pavlovce nad Uhom I“, jednalo sa o utrúcanie vyťaženej bankskej vody.

Na odkalisku zriadenom v DP „Pozdišovce I“ v katastrálnom území Moravany prebiehala činnosť podľa rozhodnutia úradu plnením nevyhnutných opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení.

Zabezpečenie bankských diel (sond) bolo vykonávané v DP „Kapušíanske Kľačany“ z dôvodu dočasného zastavenia prevádzky pre účely prehodnotenia 1. etapy dobývania a v DP „Trebišov“ po dočasnom prerušení prevádzky z dôvodu technickej prekážky a z dôvodu zisteného výskytu H_2S v ťaženom zemnom plyne na strane odberateľa. Zabezpečovacie práce mimo DP - v Prieskumnom území Východoslovenská nížina bolo vykonávané na udržiavanie geologických diel – prieskumných vrtoch v zmysle geologického zákona, v kat. územiach Višňov, Kravany pri Sečovciach a Pavlovciach nad Uhom.

Likvidácia hlavných bankských diel nebola vykonaná v roku 2011, ani likvidácia zabezpečených, udržiavacích geologických diel – prieskumných vrtoch, okrem likvidácie vrtu, ktorý skončil s negatívnym výsledkom v rámci riešenia geologickej úlohy.

Ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov horľavého zemného plynu a gazolínu sa vykonával na prieskumných územiach (PÚ) Východosloven-

ská nížina a Beša nad Latoricou. PÚ Beša na Latoricou uplynutím lehoty, na ktorú bolo určené ukončilo platnosť dňom 27.2.2011.

Pokiaľ ide o podzemné opravy sond na ťažbu plynu a gazolínu, v roku 2011 boli vykonané opravy na troch sondách.

Počet zamestnancov v roku 2011 pri vyššie uvedených činnostiach na prevádzke Nafta Východ, v obvode pôsobnosti OBÚ Košice bol 80, z celkového počtu 761 zamestnancov v rámci celej spoločnosti Nafta a.s. Bratislava.

3.3 Rudy

V obvode pôsobnosti úradu sa nevykonávala žiadna ťažba rudných ložísk. Vykonávali sa prieskumné práce U – Mo rúd v prieskumnom území „Čermel – Jahodná“.

3.4 Nerudné suroviny

3.4.1 Magnezit

Pre nepriaznivý hospodársky vývoj a negatívnu finančnú situáciu v bývalej organizácii KOMAG a.s. Košice bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 29.6.1999 na majetok tejto organizácie vyhlásený konkurz. Ďalšia otvarka, príprava a dobývanie výhradného ložiska na bani Bankov bola úplne zastavená ešte v roku 1999. Následne bolo povolené zabezpečovanie bankských diel a lomu podľa overeného plánu. V roku 2000 bol majetok tejto organizácie ešte stále v konkurznom konaní. Vo februári 2001 na základe kúpno predajnej zmluvy prešlo vlastníctvo tejto organizácie na organizácie SMZ Jelšava a.s. a TELESERVIS s.r.o. Bratislava. Následne po vzniku novej organizácie KOMAG m.z. KOŠICE s.r.o. a po predaji majetku organizáciou TELESERVIS s.r.o. Bratislava tejto novej spoločnosti bol vykonaný prevod dobývacieho priestoru „Košice“ na túto organizáciu s účinnosťou od 25.5. 2001. Následne bola tejto organizácii rozhodnutím úradu č. 1127/2001 z 11.6.2001 povolená bankská činnosť – zabezpečovanie bankských diel a lomu podľa overeného plánu. V roku 2003 došlo k predaji majetku spoločnosti KOMAG m.z. KOŠICE s.r.o. spoločnosti MEOPTIS, s.r.o. Bratislava a následne v roku 2004 s účinnosťou od 25.5. 2004 bol vykonaný ďalší prevod dobývacieho priestoru „Košice“ na túto organizáciu. Zároveň na túto spoločnosť prešli podľa bankského zákona priamo aj všetky oprávnenia a povinnosti z organizácie KOMAG m.z. KOŠICE s.r.o. V roku 2006 s účinnosťou od 21.12.2006 bol vykonaný ďalší prevod tohto dobývacieho priestoru na organizáciu Magnimex a.s. Bratislava. V roku 2011 s účinnosťou od 20.12.2011 bol vykonaný znovu prevod na organizáciu MEOPTIS, s.r.o. Bratislava. Na túto spoločnosť znovu prešli aj oprávnenia a povinnosti z organizácie MAGNIMEX a.s. Bratislava.

Podľa vyššie cit. povolenia a plánu boli aj v roku 2011 v podzemí a na povrchu tejto bane vykonávané len zabezpečovacie práce (najmä prehliadky a kontroly bankských diel, objektov a zariadení v podzemí a na povrchu, prehliadky a kontroly závalového pásma, čerpanie vôd, skúšky a revízie na funkčných zariadeniach, kontrolné merania bankského ovzdušia, údržba, opravy a obnova zariadení, prevádzkovanie funkčnej skládky odpadov a ďalšie zabezpečovacie práce podľa overeného plánu a to najmä meranie napätovo – deformačných stavov

v horninovom masíve, merania prítokov vôd, údržba telefónov a signalizácie, prehliadka územia v rámci dobývacieho priestoru, prehliadky dopravných ciest a ciest určených na chôdzu zamestnancov).

Divízy závod Bočiar bol odkúpený celý nezávisle na výhradnom ložisku nachádzajúcom sa v dobývacom priestore „Košice“ do vlastníctva organizácie SMZ, a.s. Jelšava. Na tomto divíznom závode pokračovala výroba slinkov z prachových úletoch dovážaných z Jelšavy.

Počet zamestnancov zamestnaných v organizácii v roku 2011 je uvedený v prílohe č. 13. Títo zamestnanci sa podieľali iba na výkone zabezpečovacích prác.

3.4.2 Soľ

V roku 2011 v dobývacom priestore „Prešov I – Solivary“ nebola vykonávaná žiadna banská činnosť. Organizácii Solivary akciová spoločnosť v konkurze zrušením banského oprávnenia zaniklo aj oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska soli v dobývacom priestore „Prešov I - Solivary“. Úrad následne oznámil začatie výberového konania v Obchodnom vestníku.

V priebehu roka 2011 v lúhovacom poli dochádzalo k poškodeniu tesnosti sond, krádeži uzáverov na sondách a vytekaníu soľanky do voľného priestoru. Úrad niekoľkokrát prešetroval stav vo veci poškodzovania cudzieho majetku a všeobecného ohrozenia, pri ktorom hrozila deštrukcia výstroja vrtov a ich vybavenia a následný zával s prejavmi na povrch. Toto prešetrovanie bolo vykonané aj v súčinnosti s políciou.

Úrad rozhodnutím nariadil novému vlastníkovi banských diel (vrtov), objektov a zariadení - organizácii TEREX SLOVAKIA, a.s. vykonávať stále opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení lúhovacieho poľa v dobývacom priestore (pravidelné kontroly zabezpečenia ústia jednotlivých vrtov a stavu akumuláčnych nádrží a ich zabezpečenie na zabránenie úniku soľanky do terénu).

Oznámenie o možnosti ohrozenia a poškodenia životného prostredia výtokom soľanky z poškodených sond úrad doručil Krajskému a Obvodnému úradu životného prostredia v Prešove, Slovenskej Inšpekcii životného prostredia v Košiciach, Ministerstvu hospodárstva SR, Mestu Prešov a polícii.

Následne organizácia TEREX SLOVAKIA, a.s. (neskôr s obchodným menom „RIVERSAND a.s.“) odpredala lúhovacie zariadenia, vrátane vrtov organizácii EKOFARMA, s.r.o. Do doby ukončenia výberového konania na určenie dobývacieho priestoru úrad nariadil organizácii EKOFARMA, s.r.o. tie isté opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení lúhovacieho poľa ako organizácii TEREX SLOVAKIA, a.s.

V roku 2011 v tomto dobývacom priestore nebolo vykonané žiadne práce na vyhodnotenie vertikálnych a horizontálnych posunov ani meranie vylúhovaných priestorov vrtov.

V dobývacom priestore „Zbudza“ v roku 2011 bola vykonávaná banská činnosť - dobývanie soli organizáciou Kolifaktor s.r.o. V roku 2011 sa vyťažilo 16,11 t soli z vrtu č. P-4. Soľ sa dobývala z povrchu lúhovaním metódou neriadeného priameho lúhovania sólovrtu pomocou tlakového čerpadla. V dobývacom priestore pracovali dvaja zamestnanci. Soľanka nebola spracovaná – upravovaná, bola použitá objednávateľom na rekreačné účely. V roku 2011 nebolo vykonané výškopisné

a polohopisné zameranie vrtovej ani meranie vylúhovaných priestorov (prílohy č. 14 a 15).

3.4.3 Stavebný kameň

Celková ťažba stavebného kameňa v roku 2011 vzrástla oproti roku 2010 na 3 636,4 kt (v roku 2010 – 3 376,3 kt), čo je o 260,1 kt viac. Celkový počet zamestnancov sa znížil na 339 zamestnancov (v roku 2010 - 343 zamestnancov) - príloha č. 16.

3.4.4 Štrkopiesky a piesky

Ťažba štrkopieskov a pieskov v roku 2011 oproti roku 2010 vzrástla o 402,4 kt (v roku 2010 – 613,8 kt). Počet zamestnancov sa zvýšil o 10 zamestnancov (v roku 2010 - 97 zamestnancov) - príloha č. 17.

3.4.5 Tehliarske suroviny

Ťažba tehliarskych hĺn v r. 2011 bola na úrovni 126 kt. Oproti roku 2010, kedy bola ťažba na úrovni 74 kt, došlo k nárastu ťažby. Počet zamestnancov sa zvýšil na 21 (v roku 2010 – 17 zamestnancov) – príloha č. 18.

3.4.6 Vápence

3.4.6.1 Vápence a cementárske suroviny

Celková ťažba vápencov a cementárskych surovín vzrástla oproti roku 2010 na hodnotu 67,9 kt., t.j. o 0,1 kt. Počet zamestnancov pri tejto ťažbe klesol oproti roku 2010 na 14 zamestnancov – t.j. o 1 zamestnanca menej (príloha č. 19).

3.4.6.2 Vápence pre špeciálne účely

Ťažba vápencov pre špeciálne účely v r. 2011 oproti r. 2010 vzrástla o 339,7 kt (v roku 2010 bola ťažba 237,5 kt). Celkový počet zamestnancov v roku 2011 vzrástol oproti roku 2010 o 10 zamestnancov (príloha č. 20).

3.4.6.3 Vápence vysokopercenčné

Celková ťažba vysokopercenčných vápencov v roku 2011 oproti roku 2010 vzrástla o 60,1 kt (v roku 2010 bola ťažba 1 686,6 kt). Počet zamestnancov oproti roku 2010 sa nezmenil (príloha č. 21). Dobývanie a úprava sa vykonávali len v dobývacom priestore „Včeláre“ organizáciou Carmeuse Slovakia s.r.o.

3.5 Ostatné suroviny

Z ostatných surovín sa dobývali ložiská dolomitu, keramických ílov, zeolitu, bentonitu, kaolínu, tufu, tufitu a živcov. Celková ťažba týchto surovín vzrástla oproti roku 2010 o 35,6 kt . Celkový počet zamestnancov zamestnaných pri ťažbe týchto surovín poklesol na 71 zamestnancov (príloha č. 22).

4 BEZPEČNOSŤ PRÁCE A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

4.1 Vývoj pracovnej úrazovosti

V dozorovaných organizáciách v obvode pôsobnosti tunajšieho úradu sa v roku 2011 prihodili spolu 2 registrované pracovné úrazy, čo je v porovnaní s rokom 2010 o 3 prípady menej. Úrazovosť v posledných 10 rokoch má celkove klesajúcu tendenciu, priaznivé boli najmä posledné 2 roky, a to aj pokiaľ ide o závažné pracovné úrazy. V roku 2010, ani v roku 2011, sa neprihodil žiadny závažný pracovný úraz.

V podzemí hlbinných baní v roku 2011 k pracovnému úrazu nedošlo.

Celkové porovnanie pracovnej úrazovosti v roku 2011 s rokmi 2007 až 2010 :

Spolu pracovné úrazy:	spolu	z toho: závažné	hromadné	smrteľné
2007	18	2	-	-
2008	14	1	-	-
2009	13	3	-	1
2010	5	-	-	-
2011	2	-	-	-

4.1.1 Závažné pracovné úrazy a havárie

V roku 2011 nedošlo k závažnému pracovnému úrazu ani havárii.

4.1.2 Rozbor príčin a zdrojov pracovných úrazov

Z rozboru zdrojov registrovaných pracovných úrazov vyplýva, že v roku 2011 pri celkovo dvoch pracovných úrazoch podľa klasifikačnej schémy zdrojov úrazov boli v jednom prípade pracovné, prípadne cestné dopravné prostriedky (IV) a u ďalšieho materiál, bremená, predmety (V).

Príčinou prvého pracovného úrazu boli nedostatky osobných predpokladov, resp. nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy (skup.12) , u druhého nezistené príčiny (skup. 14).

4.1.3 Plnenie úloh vyplývajúcich z Koncepcie BOZP v SR na roky 2008 – 2012

4.1.3.1 Výsledky vykonaných kontrol z pohľadu naplňovania Koncepcie BOZP organizáciami

Najmä pokiaľ ide o informovanosť zamestnancov s potrebnými predpismi na zaistenie BOZP, pracovné podmienky, vyhodnocovanie nebezpečenstiev a prijímanie opatrení...

Rovnako ako v roku 2010, vedenie úradu zabezpečilo zvýšenú frekvenciu inšpekcií v dozorovaných organizáciách, pričom boli vykonané inšpekcie v organizáciách s evidovanou zvýšenou úrazovosťou v predchádzajúcom období so zameraním na opatrenia na zníženie pracovnej úrazovosti.

V rámci PHÚ boli vykonané inšpekcie v novovzniknutých organizáciách, pričom prevažuje podiel vykonania inšpekcií v oblasti BOZP. Bolo vykonaných celkom 283 inšpekcií, teda približne toľko ako v roku 2010. Okrem vyššie spomínaného zamerania to boli to inšpekcie vykonané v stredných a malých organizáciách so zameraním na informovanosť zamestnancov s predpismi na zaistenie BOZP a bezpečnosť prevádzky.

Pokiaľ ide o potrebu začať s vnútropodnikovou súťažou „o najbezpečnejšiu prevádzku“, úrad na základe predbežného predchádzajúceho prerokovania tejto problematiky v organizácii NAFTA a.s. s vedením divízie Východ, túto bude naďalej v organizácii sledovať a takúto súťaž bude propagovať aj v iných dozorovaných organizáciách s väčším počtom prevádzok.

4.1.3.2 Zabezpečovanie vykonávania kontrol

Odborné a personálne zabezpečenie úradov, organizačné zabezpečenie...

Predmetné kontroly boli vykonávané v dozorovaných organizáciách plánovaným spôsobom najmä v rámci PHÚ prevažne inšpektormi oddelenia banskej bezpečnosti.

4.1.3.3 Vyhodnotenie pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania

Trend úrazovosti, problematické oblasti, prevádzky, vykonané opatrenia...

V roku 2011 došlo v dozorovaných organizáciách k 2 registrovaným pracovným úrazom (o 3 menej ako v roku 2010), pričom k závažnému pracovnému úrazu nedošlo. V zásade trend pracovnej úrazovosti má klesajúcu tendenciu. Nebol zaznamenaný ani jeden prípad vzniku choroby z povolania.

4.1.3.4 Vyhodnotenie poradenskej činnosti

Trend úrazovosti, problematické oblasti, prevádzky, vykonané opatrenia...

Úrad v rámci dozornej činnosti, vrátane vykonávania previerok, upozorňoval organizácie a propagoval vykonávanie svojej poradenskej činnosti v oblasti BOZP. Takáto poradenská činnosť na úrade dlhodobo funguje, úrad poskytol v uplynulom roku poradenstvo v 40 prípadoch. Poradenstvo sa týkalo prevažne problematiky v oblasti projektovania a používania vyhradených technických zariadení.

4.1.3.5 Využívanie štrukturálnych fondov v oblasti BOZP

Prípadné aktivity, známe možnosti a pod.

Úrad doposiaľ nedisponuje informáciami o využívaní štrukturálnych fondov v oblasti BOZP v dozorovaných organizáciách. Bolo by potrebné, aby úrad v tejto oblasti obdržal bližšie informácie o týchto zdrojoch za účelom prípadného odovzdania informácií dozorovaným organizáciám.

4.1.3.6 Výučba v oblasti BOZP na školách

Spolupráca so školami, prednášky, školenia atd.

Inšpektori úradu dlhodobo a tradične spolupracujú s TU v Košiciach, fakulta BERG, pričom sa na príslušných špecializáciách podieľajú okrem iného aj na odovzdávaní skúseností v oblasti BOZP formou prednášok. Táto činnosť si do budúcnosti pri jej prehĺbovaní vyžaduje náležitú oficiálnosť.

Úrad sa v spolupráci s pobočkou VTS podieľal na usporiadaní odborných akcií (seminárov) zameraných aj na oblasť BOZP.

4.1.4 Choroby z povolania

V roku 2011 nebol zaznamenaný v dozorovaných organizáciách ani jeden prípad novej choroby z povolania.

4.2 Banská technika a bezpečnosť práce

4.2.1 Hlbinné dobývanie

4.2.1.1

V obvode pôsobnosti úradu sa hlbinné dobývanie nevykonávalo. Činnosť bola hlavne zameraná na zabezpečenie bezpečnosti práce a prevádzky bankých podzemných objektov na bani Bankov organizáciou MAGNIMEX, a.s.

4.2.1.2 Bezpečnosť podzemných diel

Fyzický výkon zaistenia tejto bezpečnosti bol ukončený k 29.6.1999 - k dátumu vyhlásenia konkurzu na majetok predchádzajúcej organizácie KOMAG a.s. Košice. Od tohto dátumu a aj v roku 2011 sa fyzicky zaistovala bezpečnosť len tých podzemných diel, ktoré sú potrebné na vykonávanie zabezpečenia bane Bankov (zaistovanie bezpečnosti na Jame Východ, prístupových a únikových bankých diel smerujúcich k jedinému činnému pracovisku nachádzajúcim sa na VI. obzore a to k hlavnej čerpacej stanici).

V podzemných priestoroch ložiskovej časti Bankov – v priestoroch otvorených komôr K-569 až 572, 574 a 575 a v nadväzujúcich bankých dielach ako aj na vyšších obzorech tejto ložiskovej časti bolo zabezpečované nepretržité sledovanie seizmickej aktivity masívu univerzálnou geofyzikálnou aparátúrou UGAC-SA.

4.2.1.2.1 Zvislé banské diela

Hlavné zvislé banské diela ako ani komíny neboli razené ani hĺbené. V prevádzke je udržiavané iba jedno hlavné zvislé banské dielo, a to Jama Východ nachádzajúce sa v dobývacom priestore „Košice“. Na tejto jame je povolená iba výnimočná jazda.

Ostatné hlavné zvislé banské diela (Hlavná ťažná jama, Jama Západ a Nová vetracia jama) slúžia ako vetracie, resp. únikové cesty.

4.2.1.2.2 Dlhé banské diela

Dlhé banské diela neboli v úradnom obvode razené.

4.2.1.3 Dobývanie

Dobývanie nebolo vykonávané.

4.2.1.4 Vetranie

4.2.1.4.1 Vedenie banských vetrov

Na základe rozhodnutia Hlavného banského úradu Banská Štiavnica o povolení výnimky z § 118 ods. 2 vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. (upustenie od požiadavky umelého vetrania bane) sa vetranie používaných banských diel vykonáva iba prirodzeným priechodným vetracím prúdom pri dodržiavaní podmienok určených vyššie uvedeným rozhodnutím. Tento prirodzený ťah banských vetrov vyhovuje ďalším požiadavkám vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. Kontrola parametrov je zabezpečovaná mesačným meraním.

4.2.1.4.2 Prístroje na meranie koncentrácií plynov

V používaných banských dielach bane Bankov sa vykonáva meranie koncentrácie plynov prenosnými detektormi, stabilné merače pre snímanie koncentrácií plynov v bani nie sú nainštalované.

4.2.1.5 Ochrana proti požiaru a výbuchu

4.2.1.5.1 Protipožiarna ochrana v podzemí

Protipožiarna ochrana v podzemí bane Bankov je v súčasnosti zabezpečovaná, len rozmiestnením hasiacich prostriedkov (umiestnením ručných hasiacich prístrojov v hlavnej čerpacej stanici a na náraziskách Jamy Východ a Hlavnej ťažnej jamy) a minimálneho nevyhnutného množstva požiarnej výzbroje. Skladovanie plynov, horľavých kvapalín a tuhých mazív v podzemí sa nevykonáva.

4.2.1.6 Strojné zariadenia

Na bani Bankov sa nevykonávala žiadna ťažobná činnosť. Z tohto dôvodu sa nepoužívali žiadne strojné zariadenia.

4.2.1.6.1 Raziace a nakladacie zariadenia

V súvislosti s plánom zabezpečenia bankských diel bane Bankov v organizácii MEOPTIS, s.r.o. sa nepoužívali žiadne raziace ani nakladacie zariadenia.

4.2.1.6.2 Dobývacie stroje

V obvode pôsobnosti OBÚ Košice v roku 2011 neboli používané.

4.2.1.7 Dopravné zariadenia

4.2.1.7.1 Koľajová doprava

Doprava bankskými lokomotívami sa v roku 2011 nevykonávala.

Stav koľají a koľajových zvrškov nie je uspokojivý, v prípade obnovenia ťažby bude stav potrebné vylepšovať a obnovovať poškodené časti. Odťažba rúbaniny z jednotlivých pracovísk sa v roku 2011 nevykonávala.

Dopravné trate v podzemí sú v týchto dĺžkach:

IV. horizont - 1,5 km

V. horizont - 1,0 km

VI. horizont - 4,0 km

4.2.1.7.2 Doprava pásovými dopravníkmi

V roku 2011 sa doprava pásovými dopravníkmi nevykonávala.

4.2.1.7.3 Bezkoľajová doprava

Bezkoľajová doprava v podzemí sa nevykonávala.

4.2.1.8 Elektrické zariadenia

Na bani Bankov sa v priebehu roka 2011 nevykonávala ťažobná činnosť. Elektrické rozvody sú v prevádzke kvôli zabezpečeniu bane, najmä kvôli čerpaniu bankských vôd z ČS na VI. horizonte na povrch ako aj obsluhu ťažného zariadenia Jamy Východ v súvislosti s fáraním do podzemia.

Pre bankú prevádzku v súčasnosti už nie sú zabezpečené privody elektrickej energie z dvoch nezávislých zdrojov. Banská prevádzka Bankov je napojená z rozvodne 110/22 kV Košice - Západ dvojitým vzdušným vedením 22 kV. Ba-

ňa Bankov je prepojená vlastným dvojitým vzdušným vedením 22 kV s bývalou tepelnou prevádzkou Ťahanovce. Druhý – nezávislý- zdroj napájania káblovým vedením 22 kV z rozvodne Košice - Východ 110/22 kV do likvidovanej bývalej tepelnej prevádzky Košice - Ťahanovce nie je funkčný. V zmysle STN 34 1610 nie sú splnené podmienky na dodávku elektrickej energie I. stupňa.

V rámci úsporných opatrení v roku 2002 vo vstupnej trafostanici bol transformátor 10 MVA nahradený transformátorom 2,5 MVA.

Vo vstupných trafostaniciach sa napätie transformuje jednak z 22 kV na 6 kV pre pohony veľkých spotrebičov (čerpádlá, ťažný stroj) a pre napojenie podružných trafostaníc v podzemí 6/0,4 kV. Pre ostatné spotrebiče sa transformuje napätie z 22 kV na 0,4 kV.

Do podzemia sú káblové privody vedené Hlavnou ťažnou jamou, a to jednak o napätí 6 kV a tiež s izolovanou sústavou o napätí 400 V. Okrem toho pre ďalšiu časť ložiska sú vedené do podzemia káblové vedenia s izolovanou sústavou o napätí 400 V Jamou Východ.

Ťažný stroj s pohonom Ward-Leonard na Hlavnej ťažnej jame s inštalovaným výkonom 2200 kW pri zastavenej ťažbe magnezitu sa nevyužíval.

Ťažný stroj na Jame Východ s asynchrónnym elektromotorom 200 kW bol v priebehu roka 2011 využívaný na dopravu osôb do podzemia najmä pre obsluhu čerpacej stanice a pre dozorné orgány organizácie.

4.2.1.9 Zvislá doprava

V obvode pôsobnosti OBÚ Košice sa nachádzajú dve jamy vybavené ťažným zariadením:

- a) Hlavná ťažná jama na bani Bankov. Na dopravu slúži ťažný stroj typu 2B 6021, ťažné lano o priemere 45 mm, vedenie dopravných nádob je v čelnom sprievodnicovom ťahu, avšak na jednotlivých horizontoch je vedené v rohovom vedení. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov nebola vykonaná na ťažnom stroji a jeho zariadení trojročná revízia. V dôsledku toho sa zariadenie na Hlavnej jame ani v roku 2011 neprevádzkovalo.
- b) Jama Východ na bani Bankov. Na dopravu slúži ťažný stroj typu 2B 3012, ťažné lano o priemere 25 mm, dopravné nádoby sú vedené v bočnom sprievodnicovom ťahu, v jednotlivých horizontoch sú vedené v rohovom vedení. Pri záverečnom konaní z 3 ročnej revízie Jamy Východ uskutočnenom v roku 2004 komisia odborníkov po vykonaní revízie vzhľadom na zistené závady a nedostatky v strojnej časti ťažného stroja konštatovala, že pre riadnu jazdu a ťažbu nie je zariadenie prevádzkyschopné. Na základe odporúčania členov komisie konateľ spoločnosti dňa 29.11.2004 povolil v zmysle § 4 úpravy SBÚ č. 5/1983 v znení neskorších predpisov „Výnimočnú jazdu ľudí“ a prijal opatrenia na zaistenie bezpečnosti. V roku 2011 sa toto ťažné zariadenie používalo len na dopravu osôb v súvislosti s povinnosťami vyplývajúcimi z plánu zabezpečenia bane Bankov.

Prehľad používaných ťažných zariadení a ich skladba je uvedená v prílohe č. 40. Závažné pracovné úrazy alebo havárie sa v sledovanom období pri zvislej doprave neprihodia.

4.2.1.10 Doprava osôb

V horizontálnych dielach sa pravidelná doprava osôb nevykonáva. Vertikálna doprava osôb sa vykonáva ťažným zariadením a to v dopravných nádobách na Jame Východ, a to v režime výnimočnej jazdy ľudí.

4.2.1.11 Odvodňovanie bani

4.2.1.11.1 Ochrana proti prievalom vôd

Za účelom čerpania banských vôd v súvislosti s plánom zabezpečenia banských diel, lomu a povrchových objektov na bani Bankov sa využívajú 2 ks čerpadel typu 125 CDA-350-18 /12-OV s motorom MAF 550M - 4 HČS o výtlačnej výške 370 m a výkone $Q=2\,300\text{ l}\cdot\text{min}^{-1}$ (čerpadlá č. 1 a č. 3). Tieto čerpadlá sú nasadené v podzemí na VI. horizonte.

Tretie čerpadlo, t.j. č. 2, bolo nahradené ponorným čerpadlom typu SP 55-15A s výtlačnou výškou $h=452\text{ m}$ a výkonom $Q=9\,171\text{ l}\cdot\text{min}^{-1}$. Toto ponorné čerpadlo bolo uvedené do prevádzky 8.2.2006, avšak 15.8.2006 došlo k jeho poruche a tak od uvedeného termínu sa čerpanie zabezpečuje len dvomi čerpadlami, a to čerpadlom č. 1 a 3. Prevádzka čerpacej stanice je zabezpečovaná dvojčlennou osádkou.

Pomocná čerpacia stanica na VIII. horizonte je osadená dvomi ponornými čerpadlami typu CDMU, ktoré prečerpávajú vodu z VIII. horizontu do hlavnej čerpacej stanice na VI. horizonte.

4.2.1.12 Úprava a zušľachtovanie nerastov

V obvode pôsobnosti OBÚ Košice sa v roku 2011 nevykonávala úprava ani zušľachtovanie nerastov pri hlbinnom dobývaní.

4.2.2 Povrchové dobývanie

4.2.2.1 Dobývanie

Dobývanie v obvode pôsobnosti tunajšieho úradu sa v prevažnej časti vykonáva lomovým spôsobom v ťažobných rezoch v jamových a stenových lomoch rozpojovaním hornín pomocou trhacích prác veľkého rozsahu (clonové odstrelky) aj malého rozsahu s doplnkovým druhotným rozpojovaním hornín trhacími prácami.

V organizácii Východoslovenské stavebné hmoty a.s. v dobývacích priestoroch „Čaňa“ a „Milhost“ sa dobývanie vykonáva pomocou plávajúcich ťažobných zariadení.

Cementárske, keramické a niektoré ostatné nerastné suroviny sú dobývané bežnými rýpadlami a stavebnými strojmi používanými na zemné práce mechanickým rozpojovaním v ťažobných rezoch alebo lávkach.

4.2.2.2 Strojné zariadenia

Pri povrchovom dobývaní v pôsobnosti tunajšieho úradu sa používa celkovo 67 ks rýpadiel, 56 ks nakladačov a 16 lomových vrtných súprav. Jedná sa predovšetkým o rýpadlá typového radu DH (celkom 37 ks), v menšej miere rýpadlá značiek Hitachi, Komatsu a Caterpillar – CAT. Stále častejšie organizácie prechádzajú na spôsob nakladania pomocou nakladačov. Najrozšírenejším je typový rad UNC, UNK a UDS, ale aj Caterpillar – CAT. V menšej miere sú to nakladače značky Volvo či Komatsu.

Na skrývkové práce, začisťovanie etáži, zdvíhanie rozvalov po trhacích prácach, úpravu ciest a natláčanie materiálu pri expedícií slúžia buldozéry typov DZ 109, DZ 100, DZ 117 T. Aj v tejto oblasti je vidieť trend modernizácie, pretože boli nasadené aj nové buldozéry výrobcov Komatsu či Caterpillar.

Na vrtné práce za účelom výkonu trhacích prác sa používajú vrtné súpravy a to predovšetkým SLVE 80, 81 s pneumatickým príklepom. Pri tejto činnosti sa používajú aj zahraničné vrtné súpravy firmy Böhler radu BPI. Ďalším typom zahraničnej vrtné súpravy je pneumatická súprava firmy Atlas Copco typ ROC 701 slúžiaca na všestranné použitie. Všetky funkčné pohony sú ovládateľné stlačeným vzduchom z centrálnej kompresorovne. Výrobu stlačeného vzduchu zabezpečujú jednak stacionárne piestové kompresory typu 4 DSK 450, DK 280, DK 320, DK 661 a PKD 12.

Spôsob dopravy rúbaniny od rýpadiel a nakladačov do primárneho drviča sa uskutočňuje predovšetkým nákladnými motorovými značky Tatra (až 70 ks), ale sú používané aj vozidlá typu CAT 775, Scania a osvedčené Belaz-y.

Samotná úprava spočíva v prevažnej miere v drvení vyťaženého materiálu drvičmi a mlynmi (81 drvičov a 7 mlynov) a následne triedením frakcií triedičmi (95 ks). V úpravárenských linkách sa ďalej používajú ostatné strojno-technologické zariadenia, akými sú podávače, dehydrátory, cyklóny a najmä pásové dopravníky (cca 340 ks).

4.2.2.2.1 *Lanové dráhy*

Na prepravu rúbaniny v obvode pôsobnosti tunajšieho úradu sa nachádza jedna nákladná lanová dráha. V súčasnosti sa nepoužíva. Nákladná lanová dráha na bani Bankov bola určená na dopravu magnezitových koncentrátov v zrnitosti do 200 mm do slinkovej prevádzky závodu v Ťahanovciach resp. do tepelnej prevádzky závodu sypkých hmôt bývalej organizácie Košický magnezit š.p. Košice, ktorej dĺžka prepravnej trasy meria 2 461 m. Táto lanová dráha bola obežného systému, dvojlanová so spádovou prevádzkou t.j. prepravou materiálu smerom dole. Od roku 1997 sa nepoužíva z dôvodu odstavenia tepelnej prevádzky a zo

strany obyvateľov a samosprávy dotknutej mestskej časti je vyvíjaný tlak na jej úplné odstránenie.

4.2.2.2 *Plávajúce ťažobné zariadenia*

Pri dobývaní štrkopieskov z vody sa používajú plávajúce korčekové bagre. V obvode pôsobnosti tunajšieho úradu sa v roku 2011 vykonávala ťažba plávajúcimi strojmi v dobývacom priestore „Čaňa“ a „Milhošť“ organizácie Východoslovenské stavebné hmoty a.s. Turňa nad Bodvou.

4.2.2.3 *Elektrické zariadenia*

Charakter elektrických zariadení a rozvodov je v jednotlivých dozorovaných organizáciách rozdielny a odpovedá druhu vykonávanej činnosti, resp. spôsobu ťažby:

- Pri vrtných prácach sú prispôbené relatívne častému premiestňovaniu s prevádzkou zabezpečenou dočasnými elektrickými pripojeniami na pracoviská.
- Osobitne špecifické sú podmienky pre elektrické zariadenia používané v organizácii NAFTA a.s. Gbely. S ohľadom na prostredie s nebezpečenstvom výbuchu horľavých plynov a pár vyskytujúcich sa pri vrtných prácach a pri ťažbe zemného plynu, sú osobitné požiadavky na vyhotovenie elektrických inštalácií a zariadení aj na odbornú spôsobilosť obsluhy a údržby. Pre ťažbu plynu sú vybudované stabilné zariadenia a rozvody na štyroch ťažobných strediskách v rámci organizácie, a to Stretava, Senné, Moravany a Ptrukša a testovacej jednotke Bánovce nad Ondavou. Vrtné súpravy používané v organizácii sú: GVS 1060, BIR 8005 a DIR 3009. K zariadeniam vrtných súprav patria: elektrocentrála Caterpillar 320 kVA a elektrocentrála 75 kVA.
- Osobitný spôsob napájania elektrickou energiou si vyžadujú pohony plávajúcich ťažobných zariadení pre ťažbu štrkov z vody a to napäťovou sústavou s izolovaným uzlom a strážičom izolačného stavu. Sú to štrkoviská v ťažobných prevádzkach Geča a Milhošť (VSH a.s. Turňa nad Bodvou). Ako ťažobné stroje sú použité plávajúce korčekové rýpadlo PKR-150 (á 150 kW) a plávajúci korčekový elevátor PKE-100 (110 kW). Na ťažobné korčekové rýpadlo PKR – 150 bol stabilne namontovaný dieselagregát CAT GH 200. Celkový inštalovaný príkon transformátorov na oboch prevádzkach je 2,52 MVA a celkový inštalovaný príkon spotrebičov je 2,145 MW.

Z hľadiska rozsiahlosti elektrických rozvodov a veľkosti inštalovaných výkonov spotrebičov je najväčším lomom veľkolom vo Včelároch organizácie Carmeuse Slovakia s.r.o. Celkový inštalovaný výkon všetkých spotrebičov vrátane úpravni je tu 5,8 MW a inštalovaný príkon transformátorov 5,07 MVA.

4.2.2.4 Úprava

V obvode pôsobnosti tunajšieho úradu sa povrchovým spôsobom vyťažené horniny v lomových prevádzkach upravovali na bežných úpravárenských linkách, kde sa drvili a triedili na požadované frakcie. V dôsledku pretrvávania krízy aj v ťažobnom priemysle neboli realizované žiadne väčšie investičné akcie upravárenských liniek. Z nových zariadení bol skúšaný mobilný sekundárny drvič SANDVIK v lome Host'ovce organizácie VSH, a.s., pojazdný drvič Komatsu v lome Maglovec a Brehov v organizácii IS LOM Maglovec a mobilný drvič Caterpillar MFL v lome Brekov organizácie Blusky Mining s.r.o.

V divíznom závode Bočiar organizácie SMZ, a.s. Jelšava na základe povolenia banskej činnosti pokračovala úprava a zušľacht'ovanie prachových úletov vznikajúcich na iných výrobných súčiastiach organizácie pri súvisiacom dobývaní výhradného ložiska magnetitu.

V Divízii prieskumu a ťažby Michalovce organizácie NAFTA a.s. bol na zberných plynových strediskách organizácie vyťažený zemný plyn upravovaný pred jeho expedovaním do plynárenskej siete osvedčenou technológiou tak, aby vyhovoval požadovaným obchodným parametrom.

4.2.2.5 Vrty (geologický prieskum, inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum)

V obvode pôsobnosti úradu v roku 2011 vrtné práce vykonávali tieto organizácie:

- GEO-TECHNIK-Consulting spol. s r.o. - vyhľadávací a podrobný ložiskový prieskum na lokalite Jahodná – Kurišková, 13 vrtov v celkovej dĺžke 4073,6 m (vrty geologické ložiskové, ložiskovo geotechnické a ložiskovo hydrogeologické pre organizáciu Ludovika Energy, s.r.o.) a vyhľadávací ložiskový prieskum – na lokalite Cejkov 4 vrty v celkovej dĺžke 901,4 m
- GEOTECHNIK PLUS, s.r.o. – subhorizontálne odvodňovacie vrty, 4 vrty v celkovej metrácii 450 m
- Vladimír Sprušanský - OÁZA – geotermálne vrty v Košiciach, 6 vrtov v celkovej metrácii 600 m
- GEOVRTY – DRILLROCK s.r.o. – ložiskový geologický prieskum na lokalite Zlatá Baňa, 5 vrtov v celkovej metrácii 1200 m

4.2.3 Výbušniny

U spotreby trhavín nastal nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu (o 92 156,29 kg trhavín viacej). V uvedenom období došlo k nárastu spotreby rozbušiek o 58 195 ks a nárast spotreby bleskovice o 13 381,4 m pri trhacích prácach používaných pri banskej činnosti.

4.2.4 Sprístupnené podzemné priestory

V roku 2011 bola v tunajšom úradnom obvode aj naďalej sprístupnená Jasovská jaskyňa, správu ktorej zabezpečovala odborná organizácia MŽP SR Správa slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš.

4.2.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

V roku 2011 organizácia NAFTA a.s. vykonávala v dobývacích priestoroch Pozdišovce I, Trebišov a Pavlovce nad Uhom I, osobitné zásahy do zemskej kôry. Jednalo sa o utrácanie vyťaženej banskej vody v celkovom množstve 1 839 m³.

4.2.6 Ostané činnosti vykonávané bankým spôsobom

V obvode pôsobnosti OBÚ Košice vykonávali viaceré organizácie:

- inžiniersko-geologický prieskum
- pretláčacie práce vrtnými a hydraulickými pretláčacími súpravami
- vŕtanie studní a odvodňovacích vrtov
- udržiavanie jaskýň v bezpečnom stave

4.2.7 Vyhradené technické zariadenia

4.2.7.1 Oprávnenia na činnosti na vyhradených technických zariadeniach

Celkovo úrad preveril odbornú spôsobilosť a vydal 5 oprávnení celkom 3 organizáciám na činnosti na VTZ. Išlo hlavne o montáž a opravy plynových zariadení (celkom 3 oprávnení), tlakových zariadení (celkom 2 oprávnení).

4.2.7.2 Osvedčenia revíznych technikov vyhradených technických zariadení

Obvodný banký úrad v Košiciach v roku 2011 nevydal žiadne osvedčenie revízneho technika vyhradených technických zariadení.

4.2.7.3 Prehľad významnejších VTZ

V oblasti pôsobnosti dozoru Obvodného bankého úradu v Košiciach sa používajú vyhradené technické zariadenia v týchto počtoch:

Vyhradené technické zariadenie

Kotle s konštrukčným pretlakom nad 1,6 MPa		7 ks
Tlakové nádoby		180 ks
Zdvíhacie zariadenia		51 ks
Plynové zariadenia		21 ks
Elektrické zariadenia		
- počty a výkony transformátorov:	25 MVA	0 ks
10 MVA	1 ks	

6,3 MVA	1 ks
2,5 MVA	1 ks
1,6 MVA	2 ks
1 MVA	24 ks
630 kVA	18 ks
500 kVA	0 ks
400 kVA	19 ks
320 kVA	2 ks
250 kVA	4 ks
160 kVA	5 ks
100 kVA	4 ks
63 kVA	5 ks
50 kVA	0 ks

---

spolu počet: 86 ks

- inštalovaný príkon transformátorov: 64,983 MVA
- celkový inštalovaný výkon spotrebičov: 32,938 MW

- spotrebiče s menovitým výkonom väčším ako 300 kW:

6 ksdviče á 320 kW
5 ksturbokompresor 1600 kW
5 kstransformátory nad 400 kVA

- pohyblivé elektrické zariadenia:

7 kspojazdné pásové dopravníky á 50 kW
4 kselektrické rýpadlá E 302, E 303 á 270 kW
2 ksplávajúce korčekové rýpadlá
1 ks pojazdný drvič á 220 kW

4.3 Banská záchranná služba

Podľa § 7 zákona SNR č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov v obvo-
de pôsobnosti tunajšieho úradu je zriadená jedna banská záchranná stanica
(ZBZS VÝCHOD), a to v Divízii prieskumu a ťažby, odbore ťažby Východ v Micha-
lovciach organizácie NAFTA a.s. Na Bani Bankov je síce prístrojové vybavenie po
riadne fungujúcej ZBZS, na prístrojoch však nie sú vykonávané predpísané kon-
troly. Záchranná služba je od roku 1999 vykonávaná dodávateľsky HBZS Prievi-
dza.

Závodná banská záchranná stanica VÝCHOD mala k 31.12.2011 15 ban-
ských záchranárov. Predpísané úlohy plnila na vrtoch pri prieskumnej a otvárkovej
činnosti, plynových sondách a zberných plynových strediskách a úprave prírod-
ných uhľovodíkov v dobývacích priestoroch „Pozdišovce“, „Pavlovce nad Uhom I“,
„Pavlovce nad Uhom“, „Kapušíanske Kľačany“ a „Bánovce nad Ondavou“.

5 BANÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.1 Územné plánovanie

Povinnosti pri ochrane nerastného bohatstva vyplývajúce z banského zákona úrad plnil na dvoch úsekoch, a to pri územnoplánovacej činnosti a pri činnosti súvisiacej s určovaním dobývacích priestorov, ktoré zaisťujú územnú ochranu výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich využitia v budúcnosti.

K 31.12.2011 vykazoval tunajší úrad 114 výhradných ložísk, z toho 42 nevyužívaných výhradných ložísk, z ktorých je zabezpečená ochrana výhradného ložiska chráneným ložiskovým územím v 34 prípadoch - z toho 2 pre uhoľné ložiská, 3 ložiska ropy a zemného plynu, 6 pre ložiská rúd a magnezitu a 23 pre nerudné ložiská. Úrad evidoval k 31.12.2011 spolu 71 dobývacích priestorov.

V roku 2011 nebol určený žiadny nový dobývací priestor. V oblasti chránených ložiskových území neboli vykonané žiadne zmeny.

V súvislosti s povoľovaním stavieb nesúvisiacich s dobývaním v chránených ložiskových územiach a v dobývacích priestoroch úrad spolupracoval s príslušnými obcami ako stavebnými úradmi.

V súvislosti s územným plánovaním úrad spolupracoval pri tvorbe územných plánov niektorých obcí nachádzajúcich sa v Košickom a Prešovskom samosprávnom kraji.

Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie úrad podával svoje písomné stanoviská k zámerom podliehajúcim zisťovaciemu konaniu a povinnému hodnoteniu (najmä k strategickým dokumentom a zámerom na ťažbu).

5.2 Odvaly, výsyvky a odkaliská

V roku 2011 úrad začal s procesom schvaľovania plánov nakladania a taktiež uplatnil, novú kompetenciu na zmenu rozhodnutia o zaradení do príslušnej kategórie v 2 prípadoch. Celkový počet odvalov je 11 (príloha č. 47-III).

V rámci dozorovaných organizácií je evidované 1 nečinné odkalisko nachádzajúce sa v dobývacom priestore „Pozdišovce I“. Odkalisko „Moravany“ organizácie NAFTA a.s., bolo zaradené do kategórie B. Organizácia NAFTA a.s. požiadala v roku 2011 o súhlas s uzavretím tohto odkaliska. Tejto žiadosti úrad vyhovel. Rozhodnutie úradu o vyslovení tohto súhlasu po odvolaní obce Moravany a ďalších účastníkov konania bolo v plnom rozsahu zrušené odvolacím orgánom – HBÚ v Banskej Štiavnici.

5.3 Znovuzúžitkovanie plôch

V roku 2011 pri výkone banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom sa vrátili po vykonaní technickej rekultivácie niektoré územia využívané bankskými organizáciami svojmu pôvodnému účelu.

Organizácia Východoslovenské stavebné hmoty, a.s. v dobývacom priestore (DP) „Čaňa“ pokračovala v rekultivácii vyťažených plôch, v priebehu roka 2011 zrekontrolovala plochu o výmere 4 000 m².

Organizácia LB MINERALS a.s. Košice v DP „Kráľovce“ zrealizovala biologickú rekultiváciu o výmere 2 000 m².

Organizácia LEIER Baustoffe SK s.r.o. vyťažené územie technicky upravila a zavážala ornou pôdou, v DP „Drienov“ v rozsahu plochy 1 000 m² a v DP „Močarmany“ v rozsahu 2 000 m². Na pôvodne využitie nebola vrátená žiadna výmera.

Ostatné organizácie vykonávali len ukladanie skrývkového materiálu na svojich vnútorných odvaloch, resp. výsypkách.

5.4 Ochrana povrchu

Na bani Bankov sa nachádza dotknuté územie v severnej časti nad ložiskom (časť Bankov) kde v minulosti došlo vplyvom hlbinného dobývania magnezitu k jej značnému poklesu. Aj napriek skutočnosti, že v roku 2011 nebolo dobývanie vykonávané, dotknuté závalové pásmo je naďalej sledované.

V dobývacom priestore „Zemplínske Hámre“, kde sa nachádza prírodný útvar „Čierny Kameň“ a v dobývacom priestore „Brekov“, kde sa nachádzajú prirodzene vytvorené podzemné priestory charakteru jaskyne, je uplatnená požiadavka orgánov ochrany prírody o zákaze dobývania v týchto miestach rešpektovaná.

V dobývacom priestore „Brehov“ (BČ) na styku s lomom Brehov (ČVBS) sa nachádza lomová stena, ktorej parametre ohrozujú prístupovú cestu k telekomunikačnému zariadeniu nad DP „Brehov“, preto úrad vydal rozhodnutie o nariadení bezpečnostných opatrení, v záujme ďalšieho riadneho a bezpečného vykonávania banskej činnosti v DP „Brehov“.

Zoznam dozorovaných organizácií a ich prevádzok (DP, ložiská)

1. Uhlie
2. Ropa a zemný plyn
3. Rudy
4. Nerudné suroviny
  - 4.1. Magnezit
  - 4.2. Soľ
  - 4.3. Stavebný kameň
  - 4.4. Štrkopiesky a piesky
  - 4.5. Tehliarske suroviny
  - 4.6. Vápence (vápence a cementárenské suroviny, vápence pre špeciálne účely, vápence vysokopercentné)
5. Ostatné suroviny
6. Ostatné dozorované organizácie (s vydaným banským oprávnením, povolením, súhlasom a pod.